

Tisková zpráva

Letní dětská rekreace v Libereckém kraji v roce 2023

V průběhu letošních letních prázdnin bylo v Libereckém kraji nahlášeno 232 akcí letní dětské rekreace (LDR) ve 325 bázích, kterých se zúčastnilo celkem 16508, což je o 1370 dětí méně než v roce 2022.

Zaměstnanci odboru hygieny dětí a mladistvých zkontrolovali 83 táborů, 4 jiné podobné akce a 6 provozovatelů stravovacích služeb. Uložili šest pokut v celkové výši 7 000,- Kč. Nejistili žádný neohlášený tábor.



Pokračovala kontrola ověření jakosti pitné vody tam, kde není primárně veřejný vodovod, nebo se voda z veřejného vodovodu dováží. V rámci kontrol odebrali zaměstnanci KHS LK 11 vzorků pitné vody na tábořištích zásobovaných z individuálních vodních zdrojů, z nichž 5 nevyhovělo v mikrobiologických ukazatelích. Předali 1 rozhodnutí se zákazem používání nejakostní pitné vody z individuálního zdroje (pramen/studánka) k přímé spotřebě.

Zjišťované nedostatky byly • v zásobování pitnou vodou • v nezajištění podmínek pro konání jiné podobné akce (nezajištění tekoucí vody na mytí rukou v blízkosti WC dětí, nedodržování úklidu tábořiště včetně výdejny jídel) • ve zdravotním zajištění akce (nevyčleněná samostatná místnost pro ošetřovnu a pro izolaci) • ve stravovacím úseku (prošlá doba spotřeby u potravin, dodatečně zamrazené uvařené pokrmy).

KHS LK přijala v průběhu léta 2 podněty, které se týkaly jednak špatných hygienických podmínek na zotavovací akci a pak nevhodného chování vedoucích akce, kteří byli údajně pod vlivem návykových látek. „Oba podněty jsme na základě provedené kontroly uzavřely jako neoprávněné, nicméně jsme o nich informovali pořadatele v tom smyslu, aby věnoval více pozornosti obsahu táborových her, době, ve které probíhají, a také samotným osobám, které vykonávají dozor u dětí“, říká Ing. Kateřina Hochmalová, ředitelka odboru hygieny dětí a mladistvých.

KHS LK šetřila dvě epidemické události. Na akcích provedla epidemiologická šetření, nastavila protiepidemická opatření, pravidla pro úklid a dezinfekci a poučila personál. Akce nebyly ukončeny. Děti částečně odjely domů, jiné se rychle zotavily a pokračovaly v pobytu na táborech. V obou případech identifikovala jako zdroj virové onemocnění dětí, které následně nakazily úzké kontakty. V důsledku výborné spolupráce s pořadatelem, vedoucími akcí, majiteli zařízení se podařilo nemocné rychle izolovat a přijmout taková opatření, aby nedošlo k masivnějšímu rozšíření onemocnění a významnějšímu narušení chodu táborů.

Součástí kontrol stravování bylo v letošním roce nově vyhodnocování pestrosti jídelníčku dle metodiky Ministerstva zdravotnictví, kdy byla zaznamenávána četnost zařazovaných potravin, surovin ve třech reprezentativních po sobě jdoucích pobytových dnech do vzorového formuláře znázorňujícího pyramidu správné výživy. Konkrétně se hodnotila jednotlivá patra zmíněné pyramidy • od základny zahrnující nápoje, které mají být co neméně sladké s převahou vody, aby pitný režim obsahoval mléko, čaje, ředěné džusy • patro obilovin, pečiva, těstovin s tím, že ideálními zástupci jsou rýže, bulgur, kuskus, pohanka, pečivo ideálně s vyšší četností chleba, občas celozrnné pečivo případně rohlíky apod. • třetí patro ovoce a zeleniny, přičemž cennější je vždy varianta čerstvá, ale i tepelně opracovaná má svoje benefity v podobě lepší stravitelnosti, navíc některé druhy se v syrové variantě zpravidla nekonzumují (fazolové lusky, dýně) • čtvrté patro zahrnuje potraviny s obsahem bílkovin jak rostlinného, tak živočišného původu, tedy maso, ryby, sýry, tvarohy, vejce, luštěniny, ořechy, olejnatá semena • páté patro – vrchol pyramidy pak tvoří dochucovadla, patří sem oleje, smetana, máslo, cukr, sůl, koření, byliny. Upřednostnit by se měly kvalitní oleje a tuky, nepoužívat vysoce zpracované bujóny.

Z potravinové pyramidy jsou vyjmuty potraviny a nápoje jako jsou sladké limonády, chipsy a uzeniny, které bychom měli konzumovat v co nejmenší míře, vzhledem k tomu, že obsahují mnoho soli, přídatných látek v podobě stabilizátorů, konzervantů, umělých barviv, aromat, sladidel atd. Ve spojení s potravinou pyramidou představují tzv. zákeřné kostky. I jejich četnost jsme hodnotili. Denní tolerované množství potravin a nápojů z této skupiny je jedna porce ve velikosti vlastní pěsti.

Z námi získaných údajů vyplývá, že pořadatelé se ve většině případů snaží o dodržení pestrosti a čerstvosti jídelníčků. Kvalita vždy záleží na lidech, kteří mají stravování na starosti. Někteří jsou již lety prověřeni, jiní jsou profesionálové kuchaři, někteří vaří ze zájmu a ve svém osobním volnu, jiní nemají prakticky žádné znalosti ani zkušenosti a teprve začínají. Také zohledňujeme, jaké možnosti tábory mají ve smyslu umístění, prostorových dispozic, skladovacích kapacit. Zcela jistě je i významným faktorem výše finančních prostředků, která je určena pro stravovací provoz a v neposlední řadě také skutečnost nasytit děti, aby měly dostatek energie pro zvládnutí často náročného programu. Snažili jsme se proto na jídelníček dívat v kontextu celé konkrétní akce.

„Celkem často jsme byli velmi mile překvapeni jak pěkný, pestrý a hodnotný jídelníček splňující výše uvedené zásady lze sestavit a jídla navíc připravit v polní táborové kuchyni nebo v kuchyni jednoduše zařízené. Naopak jídelníčky v některých hotelech a penzionech, které zajišťovaly stravování pro LDR, a mají k dispozici plně vybavené kuchyně, postrádaly jak některé žádoucí potraviny, tak jakoukoliv kreativitu. Ve většině těchto zařízení jsou snídaně poskytovány v podobě švédských stolů, jež jsou z pohledu hodnocení velmi problematické. Nabídka je široká od vajíčků, jogurtů, cereálií až po nežádoucí uzeniny, nicméně některé děti tak každý den snídaly svůj oblíbený rohlík s marmeládou nebo párek. Nutriční benefit pro organismus pak není prakticky žádný,“ vysvětluje Hochmalová a dodává, že *„pořadatelé, vedoucí akcí přijímali tato hodnocení dobře, měli zájem o diskusi, rady i poskytované materiály. V několika případech jsme dokonce zaznamenali zlepšení ještě v průběhu dalších akcí, které se v daném táboře střídali. To, jakým způsobem se stravují naše děti, byť je tábor jednorázovou akcí je pro budoucí život z pohledu zdraví zásadní. Pokud by si děti odvezly z tábora jednu pozitivní stravovací zkušenost např. v podobě pomazánky z červené čočky nebo domácího koláče s tvarohem, ovocem a ořechy a tu potom vyžadovaly od rodičů, čímž by obohatili sebe i dospělé, mají takovéto osvětové akce z pohledu veřejného zdraví velký význam.*



Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK